

Mottagare:
Socialdepartementet
Darienummer S2024/02135

Yttrande - Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel

Med redovisade höjningar och utformning av skydd mot höga kostnader beräknas samtliga patienters egenavgifter för läkemedel öka med cirka 540 miljoner kronor för 2025, 2 160 miljoner kronor för 2026 och 2 700 miljoner kronor från och med 2027.

Region Västerbotten har mottagit en remiss från Socialdepartementet (S2024/02135) beträffande promemorian från 2024-12-09 där en höjning av kostnadstaket för högkostnadsskyddet för läkemedel föreslås.

Promemorian innehåller förslag för att uppdatera högkostnadsskyddet på läkemedelsområdet. Förslaget innebär att patienterna ska betala en högre egenavgift inom högkostnadsskyddet. Syftet med denna justering är att förbättra möjligheterna till en hållbar finansiering av läkemedels-kostnaderna. Justeringen innebär att kostnadstaket för högkostnadsskyddet för läkemedel höjs, från 2 900 kronor till 3 800 kronor utifrån 2025 års prisbasbelopp. Beloppen inom den s.k. högkostnadstrappan höjs också i varje steg. Dessutom ändras det första trappsteget så att patienten betalar 75 procent, i stället för 50 procent, av kostnaden i det intervallet. Sammantaget beräknas avgifterna som den enskilde som mest kan behöva betala öka med 900 kronor under en tolv-månadersperiod.

Synpunkter från Region Västerbotten

Under perioden 2012–2024 har Statens kostnader för läkemedelsförmånen ökat med 55 procent medan patientavgifterna bara har ökat med 21 procent under samma tidsperiod.

Region Västerbotten är i princip enig i ändringsförslaget att även läkemedelskonsumenterna måste bidra till att förbättra en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedelskostnaderna, men anser att förslaget med en drastisk ökning på 31% i ett steg skulle innebära att redan hård ansatta, resurssvaga delar av befolkningen drabbas hårdast av höjningen i en tid där även kostnaderna för räntor, energi, boende och livsmedel redan har skjutit i höjden på kort tid. Dessa befolkningsgrupper har inga reserver för att fånga upp dessa kostnadsökningar som har kommit på bred front samtidigt som intäkterna bara har ökat marginellt. En möjlig konsekvens och risk skulle vara att patienter avstår från uthämtning och användning av läkemedel med negativa konsekvenser för folkhälsan och i förlängningen ökade kostnader för primär och slutenvård.

Region Västerbotten menar därför att höjningen av kostnadstaket för högkostnadsskyddet för läkemedel bör ske gradvis i mindre steg under en längre tidsperiod än föreslagit för att vara socialt acceptabelt.